

Wandelen langs de Peelrandbreuk (etappe 4/9)

Van Meijel naar Liessel

Deze etappe loopt voor een deel samen met een eeuwenoude verbindingsweg tussen Meijel en Gemert, aan de rand van de Peel. De Peel was ooit een enorm uitgestrekt, ontoegankelijk en moerassig veengebied. Tegenwoordig is er door grootschalige ontginning niet veel meer van over, maar in de Verheven Peel bij Meijel zijn nog enkele restanten bewaard gebleven. Op de route kruis je de 'Wegh van Meijl op Seven', een oud pad waarover ooit een Romein zou zijn gevlucht waarbij hij zijn gouden helm verloor. In Meijel kun je de Sint-Willibrordusput bewonderen, één van de vele waterputten precies op de Peelrandbreuk. Na Meijel loop je via een eeuwenoude slingerende weg naar Neerkant. Dat deze weg vlakbij de Peelrandbreuk loopt is te zien aan het duidelijke hoogteverschil in het landschap en het flinke waterverval in de Astense Aa. Je passeert Neerkant aan de westzijde via een droog stuifzandbosgebied, gelegen in de Roerdalslenk. Wat verderop is het even een stukje bikkelen over het fietspad langs Heitrak. Maar niet getreurd, want het laatste deel loop je weer over onverharde paadjes, die je via het Soelooptdal naar eindstation Liessel brengen.

Routebeschrijving

Afkortingen:

L=links, R=rechts, RD=rechtdoor, wkp=wandelknooppunt

1) Met de rug naar Café De Siem gekeerd, ga je L richting brug. Voor de brug naar L op verhard pad langs Kanaal van Deurne. Pad langs het kanaal gedurende ca. 1,5 km blijven volgen tot aan volgende brug. Naar R en brug over het kanaal nemen. Nogmaals een brug nemen (over de Helenavaart). Pad naar L negeren en picknicktafel aan je linkerhand houden. Op kruising schuin naar L op graspad richting houten hek. Door klaphek en volg voorlopig het Struinp pad Verheven Peel (SVP). Grasp pad door het veld volgen. Op driesprong R aanhouden (naar links is richting voedselbos). Je bent in natuurgebied Verheven Peel. Einde pad door houten klaphek. Vervolgens aan het einde van het pad naar L op verharde weg, volg SVP. Iets verderop naar R op smal paadje. Je passeert een bankje met uitzicht op een waterplas. Einde paadje naar R op breder pad. Eerste pad naar L en uitlopen tot verharde weg (Belgenhoek). Hier naar R. Je passeert een boerderij op nr. 26. Op het erf staat een oude waterput.

2) Eerste paadje, bij wkp 94, naar R het bos in. Volg dit kronkelende paadje, aangegeven met gele pijl. Op een gegeven moment loopt het paadje langs de rand van het bos. Na een houten bankje zie je een basaltzuil aan je rechterhand: de zuil van de Wegh van Meijl op Seven. Einde paadje, bij wkp 91, naar L op breed pad. Eerste pad R. Aan je linkerhand en voor je ligt het bosrijke gebied Marisberg. Op kruising bij wkp 86 naar L,

volg SVP 'doorsteek 2'. Het pad maakt een knik naar L en dan naar R en buigt daarna weer naar R. Je komt bij wkp 93 uit in de bocht van een asfaltweggetje. Daar ga je naar L. Aan je rechterhand ligt horeca Pluk en Theetuin de 7e Hemel. Einde weg scherp naar L en vrij snel naar R op smal bospaadje, volg SVP 'doorsteek 2'. Einde paadje bij wkp 90 naar L op pad langs kanaal (Helenavaart). Na ca. 250 m naar R en de brug over het kanaal nemen. Meteen daarna naar L. Pad langs het kanaal blijven volgen en na ruim 1 km, bij picknicktafel, scherp naar R. Meteen na stuw de brug over het kanaal nemen. Daarna meteen L op breed grindpad. Aan je rechterhand zie je de bovenloop van de Astense Aa. Pad langs het kanaal blijven volgen. Na splitsing van kanalen passeer je een vogelkijkhut aan je rechterhand waar je een mooi uitzicht hebt op de Blankersplas. Op driesprong, bij wkp 26, naar R. Aan je rechterhand ligt een boerderij. Het gebied heet De Kwakvors, een natuurgebied met laaggelegen grasland en enkele vogelrijke waterplassen. De Kwakvors is een oude streeknaam en betekent kikker.

3) Iets verderop zie je aan je rechterhand een picknickplaats met informatiebord en twee grondwatermeters met informatiebord). Hier ook weer een zuil van de Wegh van Meijl Op Seven. Op kruising naar R op Molenpeel. Op volgende kruising naar L. Verharde weg gaat over in grindpad. Je loopt de bebouwde kom van Meijel in en het pad gaat over in verharde weg. Deze alsmat blijven volgen en zijwegen negeren. Ongeveer 450 m na het plaatsnaambord in bocht naar rechts L op Hof. Eerste paadje naar R en meteen naar L. Volg het pad met de klok mee om het voetbalveldje heen. Je passeert een kappelletje aan je linkerhand. Voor speeltuintje scherp naar R. Pad loopt iets omlaag.

4) Na lage houten schutting naar R op graspaadje. Bij deze schutting staat een infobord over de Peelrandbreuk en de Leemkuilen. Einde paadje naar L op verhard pad. Iets verderop naar R op fietspad. Hof oversteken en verder op fietspad richting Neerkant. Na ca. 75 m zie je de ingang naar het parkje waar de Sint-Willibrordusput staat. Deze ligt precies op de grens van Limburg en Noord-Brabant.

RD op fietspad langs de Keulsebaan. Op een gegeven moment passeer je een beek. Dit is de Astense Aa. Wat verderop loop je het dorp Neerkant in. Op kruising naar L op Moostdijk. Weg naar L (Kazematweg) negeren. Op driesprong L op Schietbaan.

5) Ter hoogte van huisnr. 1 en wkp 78 naar R op smal paadje het bos in. Op splitsing L aanhouden (mountainbikepad gaat naar R). Op kruising RD. Blijf gele pijl door het bos volgen. Op splitsing R aanhouden en meteen daarna op kruising RD. Op Y-splitsing L aanhouden, blijf de gele pijl volgen. Op kruising, bij bankje, RD, volg gele pijl. Op volgende kruising van meerdere paden RD, gele pijl. Einde pad L, volg gele pijl. Op Y-splitsing R, gele pijl. Einde pad R op geasfalteerde weg (Ericaweg). Weg uitlopen en op verharde T-splitsing, bij wkp 75, RD op onverhard pad. Je passeert een beek. Meteen na de beek, op Y-splitsing, L aanhouden, gele pijl. Aan je linkerhand zie je door de bomen een open veld. Op splitsing RD, gele pijl. Op Y-splitsing R aanhouden, gele pijl. Pad stijgt en daalt. Zijpaadjes negeren, blijf gele pijl volgen. Bij kruising, bij rood-witte hekjes en zwart-witte paal, RD (negeer de gele pijl) en langs groene afrastering. Na afrastering, op Y-splitsing, L aanhouden. Paadje loopt naar beneden. Op splitsing, bij bosrand, L aanhouden op breed pad. Je loopt langs een open veld. Einde pad R op trottoir. Na huisnr. 82 en bij wkp 73 naar L op onverhard pad. Pad maakt na 50 meter een scherpe bocht naar L in de richting van het bos. Voor bosrand naar R op graspad met open veld aan je rechterhand. Zijpaadjes naar links negeren. Op kruising naar R door houten voetgangerssluis. Het paadje langs het veld volgen. Je bent hier op particulier terrein Hoeve Luyterheide, dat opengesteld is voor publiek.

6) Pad maakt scherpe bocht naar L en stijgt iets. Op kruising naar R op breed pad. Pad blijven volgen en zijpaden negeren. Langs houten slagboom. Einde pad L op verharde weg. Als je naar rechts kijkt zie je de weg (Bospeelweg) omhoog lopen. Einde weg R op fietspad. Je passeert boerderijwinkel De Berkershoeve (ook camperpleisterplaats, B&B en koffieschenkerijtje. Beperkte openingstijden). Fietspad langs hoofdweg blijven volgen.

7) Over viaduct (A67) en dan aan het eind op T-splitsing naar R richting Deurne. Na ca. 150 m naar L op onverhard pad (Polderdreef), gele pijl. Naar rechts kijk je uit op de Soeloopdal. Je passeert de Soeloop. Aan het einde van het pad RD op de verharde Polderdreef, die na ca. 450 m overgaat in een onverhard pad. Hier RD. Op T-splitsing, bij wkp 66, RD. Op volgende T-splitsing ook RD op grindpad. Bij boerderij en wkp 65 R aanhouden. Pad gaat over in graspad. Dit helemaal uitlopen en aan het einde L op Straatsebaan. Aan het eind op T-splitsing naar R op Rodegraafweg. Na huisnr. 14 naar L op onverhard pad, gele pijl. Einde paadje (Heulke) R op verharde weg, gele pijl. Einde weg (Tramweg) naar L richting molen De Volksvriend en dierenweitje. Meteen daarna op T-splitsing naar R op Hoofdweg richting centrum. Blijf deze weg volgen. Na ruim 300 m zie je aan je linkerhand een pleintje met parkeerplaats en waterpomp. Je bent in het centrum van Liessel, het einde van etappe 4.

Kijkpunten

A Verheven Peel

De Verheven Peel ligt op de hoger gelegen Peelhorst en is een van de weinige restanten van een ooit zeer uitgestrekt en ontoegankelijk hoogveengebied. Dit hoogveengebied is ontstaan na de laatste ijstijd, ongeveer 10.000 jaar geleden. Door de ondoorlatende Peelrandbreuk en een slecht doorlatende leemlaag in de bodem van de Peelhorst hoopte het regenwater zich op en kon er hoogveen ontstaan. Dit kon wel tot vijf meter hoogte uitgroeien. In de vroege middeleeuwen begon men al met het afgraven van het veen, maar echt grootschalige verveening kwam pas laat in de 19e eeuw op gang en duurde voort tot de jaren 70 van de vorige eeuw.

B Wegh van Meijl op Seven

De Wegh van Meijl op Seven is een reconstructie van een eeuwenoud pad tussen de huidige dorpen Meijel en Sevenum dwars door de toentertijd woeste Limburgse Peel. Vanwege de vondst in 1910 van een gouden Romeinse helm bij het turfsteken gaat het verhaal dat over dit pad een Romeinse officier is gevlucht, die vervolgens in het veen is omgekomen. Naast de helm werden ook nog andere voorwerpen gevonden, die waarschijnlijk werden geofferd aan de moerasgoden. Dat was in de Romeinse tijd heel gebruikelijk. De route wordt aangegeven met tien zuilen op een onderlinge afstand van een oude Romeinse mijl (1479 meter). Dit is de tweede zuil.

C Marisberg

Marisberg is een grote zandduin in een voormalig hoogveengebied, gelegen op de Peelhorst. Via de hoger gelegen zandduin was het woeste en uitgestrekte hoogveengebied altijd toegankelijk. Waarschijnlijk werd deze omgeving om die reden al in de Romeinse tijd als landbouwgebied gebruikt. Tijdens de laatste ijstijd is hier door de

wind een flinke dekzandlaag afgezet. Door overbegrazing door schapen in de middeleeuwen kon de vegetatie niet goed herstellen en ging het zand verstuiven. Om dit te voorkomen werden bomen aangeplant waardoor het zand beter werd vastgehouden. Veel later zijn er dennenbossen aangeplant ten behoeve van de houtproductie. Deze naaldbomen bepalen nog steeds het beeld van de Marisberg.

D Kruising van kanalen

Op dit punt, precies op de grens van Noord-Brabant en Limburg, komen de Helenavaart en het Kanaal van Deurne bij elkaar. Via deze kanalen werd het veengebied ontwaterd en werd de gestoken turf per schip afgevoerd. Opvallend is de knik in de Helenavaart. Het was een eis van de gemeente Deurne dat de Helenavaart niet zomaar vanuit Limburg recht doorgetrokken werd naar Noord-Brabant. Het kanaal moest via een scherpe bocht verder op de grens van de twee provincies. Zo kon worden voorkomen dat inwoners van de aangrenzende Limburgse dorpen via de Helenavaart turf uit de noordelijk gelegen Brabantse gemeente Deurne konden stelen.

E 't Molentje

't Molentje is een voormalig veengebied, gelegen in een oud Maasdal. Tot voor kort werd het gebied nog intensief gebruikt voor de landbouw. Nu wordt het als extensief weidegebied beheerd met bloemrijke graslanden. Het veen in 't Molentje is ontstaan doordat regenwater bij de Marisberg diep in de grond zakt en jaren later bij 't Molentje als kwelwater op de Peelrandbreuk stuit. Daar hoopt het zich op waardoor er een moerasachtig gebied ontstaat. Op de grondwatermeters kun je de hoogte van het kwelwater en het grondwater aflezen. Op het informatiebord kun je meer over 't Molentje lezen.

F Sint-Willibrordusput

De Sint-Willibrordusput staat op de Peelrandbreuk. Op sommige plekken op de breuklijn, zoals hier, was de kweldruk zo groot dat het een ideale plek was om een put te slaan. In de prehistorie werden bronnen als 'heilige' plaatsen gezien. De heilige Sint Willibrordus zou bij deze put mensen hebben gedoopt, wat de naam van de put verklaart. Tot in de 20e eeuw werd het mineraalrijke water uit de put gebruikt bij oogziekten. Vanwege de hoge ligging was de Sint-Willibrordusput een opvallend baken en grenspunt: vroeger als grens tussen het hertogdom Brabant en het graafschap Horne, nu als gemeentegrens van Deurne, Asten en Meijel en als provinciegrens van Noord-Brabant en Limburg.

G Keulsebaan

De slingerende Keulsebaan is onderdeel van een oude Romeinse verbindingsweg van Roermond naar Den Bosch aan de westzijde van de Peelrandbreuk waar het relatief droog was. Eeuwenoude wegen herken je aan de slingerende vorm. De Keulsebaan, gelegen op een uitloper van een dekzandrug, is van oudsher een van de weinig toegankelijke wegen door het moerassige Peelgebied. Je ziet aan je rechter- en linkerhand een duidelijk hoogteverschil bij de Keulsebaan, veroorzaakt door de eerder genoemde dekzandrug en de Peelrandbreuk. Rechts ligt de hoger gelegen Peelhorst en links de Centrale Slenk.

H Astense Aa

De Astense Aa watert af van de Peelhorst, die zich aan je rechterhand bevindt. De beek stroomt hier over de Peelrandbreuk heen. Dit veroorzaakt een groot waterverval van wel drie meter. Om het waterpeil goed te kunnen reguleren zijn er vier stuwtjes dicht bij elkaar geplaatst. De Astense Aa is ontstaan als smeltwaterbeek aan het einde van de ijstijd, toen het langzaam warmer begon te worden. De voorheen permanent bevroren bodem ging 's zomers ontdooien waarbij het smeltwater over de Peelrandbreuk naar de lager gelegen slenk stroomde.

I Neerkantse Bossen

De Neerkantse Bossen is een droog stuifduinengebied waar begin vorige eeuw een productiebos is aangelegd. Het gebied ligt in de Centrale Slenk, tegen de Peelrandbreuk aan. De duinen zijn in de middeleeuwen ontstaan doordat stuifzand van de overbegraasde heidevelden opwaaide en weer neerdaalde in de luwte van de Peelrandbreuk. De stuifduinen zorgen voor veel reliëf in de omgeving. Het dorp Neerkant is ontstaan op een dekzandrug langs de eerder genoemde eeuwenoude Romeinse weg van Roermond naar Den Bosch. De naam Neerkant verwijst naar een 'nederzetting aan het uiteinde van een bevolkt gebied' en geeft daarmee de destijds geïsoleerde ligging weer.

J Soeloopdal

Oorspronkelijk was het Soeloopdal onderdeel van het hoogveengebied de Peelvenen. In de vorige eeuw werd het gebied ontgonnen ten behoeve van de landbouw en raakte het Soeloopdal flink ontwaterd. Tegenwoordig probeert Waterschap Aa en Maas door herstelmaatregelen het oorspronkelijke hoogveengebied te herstellen. Zo zijn er watervlakten aangelegd die gedeeltelijk moeten gaan uitgroeien tot natte ruigten en moerasgebiedjes. Ook zijn verschillende trajecten van de beek de Soeloop gedempt. Het water wordt hierdoor beter vastgehouden. Een grote bedreiging voor het herstel van het resterende hoogveen is de te hoge stikstofuitstoot door omringende landbouw, verkeer en industrie.

K Rodegraafweg

De Rodegraafweg is genoemd naar de eeuwenoude waterloop Rodegraaf, gelegen op de Peelhorst tegen de Peelrandbreuk aan. 'Rode' verwijst naar de kleur van de beek. Die kleurt rood door roestvorming in het ijzerrijke water. Graaf betekent dat het om een gegraven waterloop gaat. Via het pad Heulke iets verderop loop je vanaf de hoger gelegen drassige Peelhorst naar de drogere en lager gelegen Roerdalslenk.

L Buntse Kei

De Buntse Kei is, net zoals de Jaap van de Leijnsing kei aan de overzijde van het pleintje, een zwerfsteen, aangevoerd door de Maas. Dat is zo'n 200.000 jaar geleden gebeurd in de voorlaatste ijstijd, het Saalien. De Maas volgde toen een veel westelijkere koers dan nu. Behalve keien werd ook grind en grof zand aangevoerd. Al dit materiaal bevindt zich op de Peelhorst dicht onder of soms zelfs aan het maaiveld, zoals in Neerkant, de wijk Zeilberg in Deurne en Handel. Westelijk van de Peelrandbreuk, in de Roerdalslenk, liggen de oude Maasafzettingen tientallen meters dieper.

Praktische informatie

Startpunt

Café De Siem, Heldensedijk 27A, 5768 RK Meijel

Eindpunt

Liessel, bushalte Marktplain (voor navigatie gebruik Hoofdstraat 53, 5757AK, Liessel)

Parkeren

Bij start- en eindpunt van de wandeling

Openbaar vervoer

Vlak bij startpunt: Meijel, bushalte Vieruitersten

Vlak bij eindpunt: Liessel, bushalte Marktplain

Horeca

Pluk en Theetuin In de 7e Hemel, Grashoek

Smulhuis Kom us an, Neerkant

Café de Peet, Neerkant

De Berkershoeve, Heikant

Brasserie de Hoofdzaak, Liessel

Tip

Het kan op sommige paden drassig zijn. Trek daarom stevige en waterdichte schoenen aan.

Deze wandeling staat ook in de wandelgids over Wandelen langs de Peelrandbreuk dat medio 2024 verschijnt bij Uitgeverij Gegarandeerd Onregelmatig. De gids is dan te bestellen op www.gegarandeerdonregelmatig.nl.

 4 **Neem een abonnement!**
Meer dan 1500 wandelkaarten **voor slechts € 13,50**